

Pelastustoimi ja varautuminen

Pohjois-Savon hyvinvointialue
kirjaamo@pshyvinvointialue.fi

Selvityspyyntö: pelastustoimen toimintavalmius kiireellisissä tehtävissä Kuopion kantakaupungin alueella

Itä-Suomen aluehallintovirasto (jatkossa aluehallintovirasto) on pelastustoimen valvonnassaan havainnut, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasossa esiintyy puutteita toimintavalmiusajan riskiruutukohtaisissa toteutumissa Kuopion kantakaupungin alueella 1-luokan riskiruuduissa 252925 ja 252250. Lisäksi riskiruuduissa 253601, 252251 ja 251249 on ollut toistuvia puutteita.

Säädöstaustaa

Pelastustoimen järjestämislain 17 §:n mukaan aluehallintovirasto valvoo pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan ja 18 §:n mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä.

Jos palvelutasossa on aluehallintoviraston arvion mukaan huomattavia puutteita tai epäkohtia eikä niitä korjata aluehallintoviraston asettamassa määräajassa, aluehallintovirasto voi määräajassa velvoittaa hyvinvointialueen oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Pelastustoimen järjestämislain perusteluissa (HE 241/2020 vp) todetaan, että palvelutason arvioinnissa aluehallintoviraston arvioi, ovatko pelastustoimen palvelut suunniteltu ja toteutettu siten, että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet (pelastustoiminta) voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Aluehallintovirasto arvioi pelastustoimen palvelutason riittävyttä alueen paikallisten onnettomuusuhkien ja tarpeiden perusteella. Arvion perusteina ovat alueen uhkien arviointi sekä hyvinvointialueen pelastustoimen toimialueen ominaisuudet. Arvioinnin lähteenä toimivat hyvinvointialueen pelastustoimen tuottamat asiakirjat, sisäministeriön valtakunnalliset ohjeet sekä aluehallintoviraston valvontatoiminnan lähteet, selvitykset, asiantuntija-arviointi sekä onnettomuus- ja toimintatilastot (Pronto, pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto).

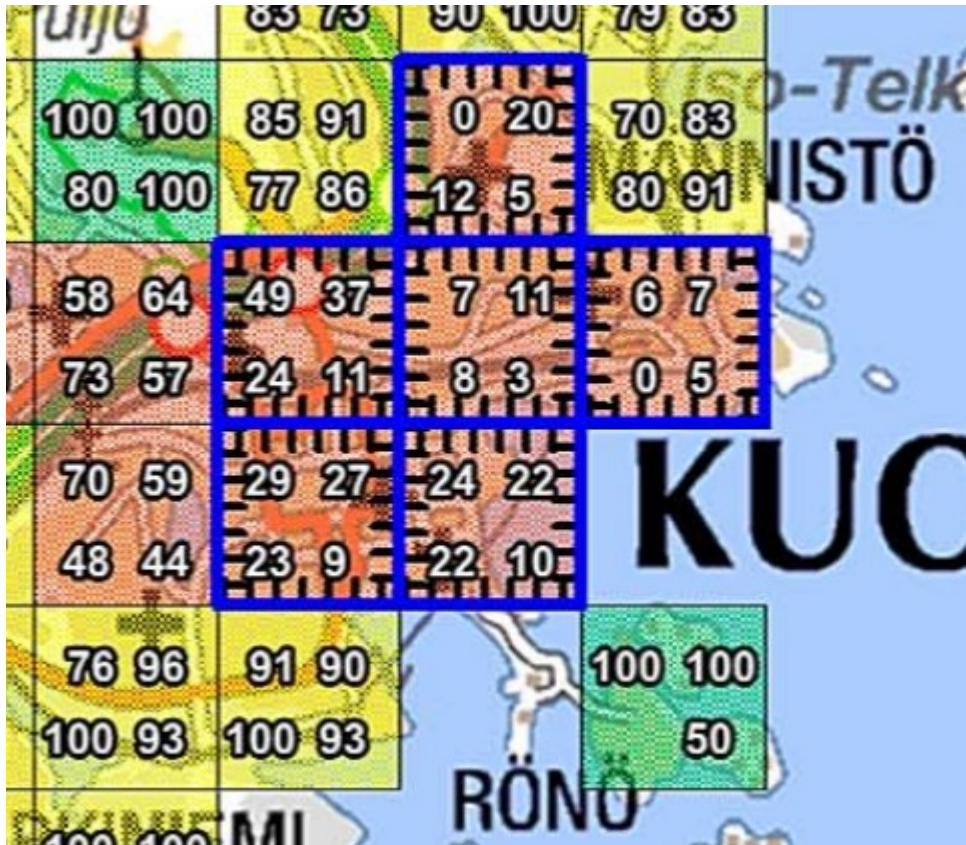
Sisäministeriön antaman pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen (16.4.2012, 21/2012) mukaan aluehallintovirasto valvoo ensimmäisen yksikön saapumisaikaa onnettomuuspaikalle sekä pelastustoiminnan toimintavalmiusajan toteutumista. Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 % tehtävistä. I-riskiluokan ruuduille asetetut aikatavoitteet ovat ensimmäisen yksikön osalta 6 minuuttia ja pelastustoiminnan toimintavalmiuksien osalta 11 minuuttia siitä, kun ensimmäinen pelastustoimen yksikkö on saanut hälytyksen.

Taustatilanne

Aluehallintovirasto on pyytänyt Pohjois-Savon alueen pelastustoimelta selvitystä palvelutasossa olevista epäkohdista 28.11.2017 (ISAVI/3344/2017). Asiassa osoitettiin epäkohtia muun muassa Kuopion kantakaupungin alueella olevissa riskiruudussa. Kuvassa 1 on esitetty alueen ongelmaruudut 2013-2016 (ongelmaruudulla tarkoitetaan riskiruutua, jota ei tavoiteta neljän peräkkäisen vuoden jaksossa vähintään 50 %:ssa kiireellisistä tehtävistä). Alueen pelastustoimen 28.2.2018 antamassa selvityksessä (asianumero 9314/2017) ei kiistetty havaittuja epäkohtia, ja lueteltiin toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Selvityksen mukaan toimitilojen rakentaminen suunnitellaan Kuopion kaupungin päätöksellä selvityksen antamisajan mukaiselle suunnittelukaudelle. Muiden selvityksessä annettujen korjaavien toimenpiteiden vaikutukset palvelutason ovat alkaneet vuosina 2017 ja 2018, lukuun ottamatta paloaseman rakentamisesta aiheutuvaa palvelutason paranemista.

Kuopion kaupunginhallitus on kokouksessaan 28.10.2019 hyväksynyt Kuopion kantakaupungin paloasemat / Petonen & keskusta - hankesuunnitelman paloasemaverkoston kehittämiseksi. Hankesuunnitelmassa todetaan Kuopion keskusta-alueella olevan kuusi ruutua, joihin toimintavalmius ei täyty 1-luokan riskiruuduissa.

Kantakaupunkialueen toimintavalmiusaikapuuotteiden vuoksi paloasemaverkostoa on kehitetty ja Kuopion Itkonniemeen on vuonna 2022 avattu uusi paloasema.

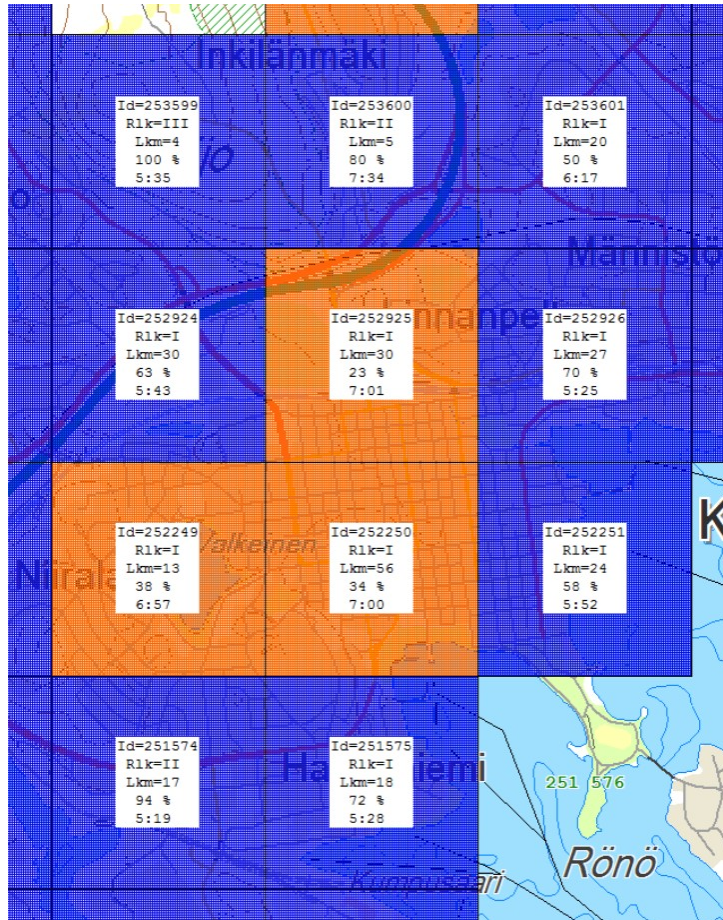
Kuva 1. Ongelmaruudut vuosina 2013–2016 Kuopion kantakaupungissa. Lähde: Selvitys pelastustoiminnan toimintavalmiusajan toteutumisesta 2013-2016, Aluehallintovirastojen julkaisuja, 2017

Nykytilanne

Aluehallintoviraston tekemässä tarkastelussa on tullut ilmi, että Kuopion kantakaupungin kaksi 1-riskiluokan ruutua (252925 ja 252250) ovat pelastustoimen toimintavalmiuksien ensimmäisen yksikön osalta edelleen ongelmaruutuja. Lisäksi riskiruuduissa 253601, 252251 ja 251249 on ollut toistuvia puutteita. Ruutujen sijainnit näkyvät kuvassa 2.

Itkonniemen paloaseman käyttöönoton jälkeen toimintavalmius on parantunut Kuopion Itkonniemen ja sataman alueella, mutta ydinkeskustan riskiruutuihin sillä ei ole ollut sellaista vaikutusta, että puutteet ensimmäisen yksikön osalta olisivat poistuneet.

Liitteessä 1 on toteutuneet toimintavalmiusajat ensimmäisen yksikön sekä pelastustoiminnan osalta.

Kuva 2. Kantakaupungin toimintavalmius ensimmäisen yksikön osalta 1.1.2023-31.10.2023.

Selvityspyyntö

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Pohjois-Savon hyvinvointialueelta selvitystä Kuopion kantakaupungin alueella olevista pelastustoiminnan toimintavalmiusaikapuuhteista.

1. Pitävätkö esitetyt nykytilanteen puutteet toimintavalmiusaikojen toteutumisissa paikkansa?
2. Onko puutteiden poistamiseksi ryhdytty jo toimenpiteisiin? Jos on, niin mitä ne ovat ja mitkä ovat niiden vaikutusarviot?

Selvitys pyydetään toimittamaan osoitteeseen kirjaamo.ita@avi.fi viimeistään 4.12.2023. Lisätietoja asiassa antaa pelastusylitarkastaja Kai Horelli, kai.horelli@avi.fi, p. 0295 016 870.

Pelastusylitarkastaja

Kai Horelli

Liitteet Liite 1. Toimintavalmiustaulukot

Jakelu Pohjois-Savon hyvinvointialue

Tiedoksi Pelastusjohtaja Jukka Koponen
Palvelualuejohtaja Paavo Tiitta
Pelastuspäällikkö Juha Kärkkäinen

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 2, 13035 AVI
Puhelinvaihte: 0295 016 000
kirjaamo.ita@avi.fi | www.avi.fi

Liite 1. Toimintavalmisaikataulukot

Ensimmäisen yksikön toimintavalmius		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ruutu/Vuosi	Ongelmaruutu 2013-2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
253601	Kyllä	13 %, 7:31 min, 23 teht.	39 %, 7:06 min, 18 teht.	14 %, 7:12 min, 21 teht.	5 %, 7:13 min, 22 teht.	8 %, 7:37 min, 25 teht.	37 %, 7:06 min, 19 teht.	(1.1.2023-31.10.2023) 50 %, 6:16 min, 20 teht.
252925	Kyllä	32 %, 6:40 min, 28 teht.	17 %, 7:04 min, 36 teht.	21 %, 7:24 min, 39 teht.	43 %, 6:52 min, 21 teht.	14 %, 7:04 min, 28 teht.	25 %, 6:34 min, 36 teht.	24 %, 7:03 min, 29 teht.
252926	Kyllä	10 %, 8:02 min, 31 teht.	6 %, 8:07 min, 33 teht.	6 %, 7:21 min, 33 teht.	7 %, 8:11 min, 28 teht.	7 %, 7:18 min, 29 teht.	56 %, 5:49 min, 39 teht.	70 %, 5:25 min, 27 teht.
252927	Kyllä	0 %, 8:47 min, 7 teht.	0 %, 9:00 min, 7 teht.	0 %, 9:08 min, 11 teht.	0 %, 8:43 min, 5 teht.	0 %, 9:17 min, 12 teht.	82 %, 4:53 min, 17 teht.	67 %, 5:18 min, 6 teht.
252249	Ei	50 %, 6:06 min, 28 teht.	53 %, 5:49 min, 30 teht.	50 %, 6:02 min, 28 teht.	22 %, 6:39 min, 18 teht.	38 %, 6:31 min, 26 teht.	67 %, 5:31 min, 9 teht.	42 %, 6:40 min, 12 teht.
252250	Kyllä	19 %, 6:59 min, 62 teht.	19 %, 7:10 min, 69 teht.	26 %, 6:36 min, 87 teht.	33 %, 6:28 min, 61 teht.	24 %, 6:57 min, 78 teht.	34 %, 6:34 min, 83 teht.	35 %, 6:59 min, 55 teht.
252251	Kyllä	6 %, 7:30 min, 31 teht.	28 %, 6:38 min, 18 teht.	13 %, 7:26 min, 23 teht.	14 %, 7:30 min, 14 teht.	18 %, 7:21 min, 17 teht.	36 %, 6:28 min, 25 teht.	58 %, 5:52 min, 24 teht.

Pelastustoiminnan toimintavalmius		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ruutu/Vuosi	Ongelmaruutu 2013-2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
253601	Kyllä	0 %, 13:09 min, 4 teht.	14 %, 12:14 min, 6 teht.	0 %, 13:06 min, 6 teht.	11 %, 12:24 min, 9 teht.	11 %, 12:43 min, 9 teht.	0 %, 14:28 min, 3 teht.	(1.1.2023-31.10.2023) 100 %, 9:05 min, 2 teht.
252925	Kyllä	30 %, 11:49 min, 10 teht.	14 %, 12:36 min, 7 teht.	43 %, 11:27 min, 14 teht.	40 %, 11:34 min, 10 teht.	38 %, 11:52 min, 8 teht.	56 %, 10:25 min, 9 teht.	67 %, 10:50 min, 6 teht.
252926	Kyllä	0 %, 12:46 min, 7 teht.	0 %, 14:05 min, 8 teht.	25 %, 13:34 min, 4 teht.	0 %, 13:28 min, 5 teht.	17 %, 13:44 min, 6 teht.	40 %, 12:41 min, 5 teht.	50 %, 11:01 min, 2 teht.
252927	Kyllä	0 %, 13:24 min, 2 teht.	0 %, 13:57 min, 3 teht.	0 %, 16:28 min, 3 teht.	0 %, 13:31 min, 1 teht.	0 %, 14:35 min, 2 teht.	82 %, 14:37 min, 2 teht.	100 %, 8:04 min, 2 teht.
252249	Ei	62 %, 10:40 min, 8 teht.	50 %, 11:20 min, 6 teht.	67 %, 10:15 min, 6 teht.	33 %, 11:35 min, 3 teht.	40 %, 11:21 min, 5 teht.	Ei mitattuja tehtäviä	100 %, 8:43 min, 3 teht.
252250	Kyllä	23 %, 11:29 min, 13 teht.	18 %, 11:53 min, 11 teht.	45 %, 11:04 min, 20 teht.	39 %, 11:16 min, 18 teht.	29 %, 11:34 min, 14 teht.	47 %, 12:09 min, 15 teht.	86 %, 9:56 min, 7 teht.
252251	Kyllä	0 %, 13:36 min, 4 teht.	0 %, 12:24 min, 2 teht.	20 %, 12:31 min, 5 teht.	0 %, 13:14 min, 3 teht.	17 %, 12:18 min, 6 teht.	50 %, 11:46 min, 4 teht.	0 %, 37:51 min, 1 teht.

Tämä asiakirja ISAVI/9004/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/9004/2023 har godkänts elektroniskt

Horelli Kai 13.11.2023 15:10